

נעילת החג - שמחת תורה תשע"ט

הִנֵּה אנו עומדים כעת בעת נעילת החג של שמיני עצרת, אשר כתוב בו, וביום השמיני עצרת תהיה לכם, והקרבתם עולה אשה ריח ניחוח לה׳ פר בן בקר אחד איל אחד, ואומר על זה המדרש (במדבר רבה פרשה כא סימן כד) משל למלך שעשה סעודה שבעת ימים וזימן כל בני אדם שבמדינה בשבעת ימי המשתה, כיון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר לאוהבו, כבר י צאנו ידינו מכל בני המדינה נגלגל אני ואתה במה שתמצא ליטרא בשר או של דג או ירק. כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל (במדבר כט) "ביום השמיני עצרת תהיה לכם" גלגלו במה שאתם מוצאים בפר אחד ואיל אחד, עיין שם. כי ביום הזה של שמיני עצרת, הקדוש ברוך הוא לוקח את נשמות ישראל ואומר להם בבקשה ממך תתעכב עוד יום אחד ואני ואתם נשמח יום אחד ביחד, כי קשה עלי פרידתכם.

ולכאורה קשה להבין, הרי מה כבר ירוויחו אם יתעכבו עוד יום אחד, הרי ממילא צריכים להפרד מחר, אז זה יהיה יום אחד יותר מאוחר, אבל הרי סוף כל סוף תצטרך להפרד, ומה מרוויחים בזה שמוסיפים עוד יום אחד? נכון שהיינו רוצים שיהיה יום טוב וחג כל השנה, אבל זה לא ככה,

ולכן למעשה כשאנו שמוסיפים עוד יום, מה אנו מרוויחים מזה? הרי ממילא יום שאחר כך נגמר החג, אז מה כל הריווח הזה שהוספנו יום אחד?

ובאמת אנחנו בגלות זכינו לעוד יום אחד שהוא יום טוב שני של גליות בנוסף לשמיני עצרת, ואת זה קבלנו מתנה מהקדוש ברוך הוא כמו פיצויים שנותנים לנו על מה שלא זכינו להיות בארץ ישראל, ומאחר שהיום טוב שני של גליות זה בשביל למלאות את החסרון של ארץ ישראל, לכן אני אומר תמיד שראוי שירגישו בהיום טוב שני של גליות את קדושת ארץ ישראל, כי הרי כל מה שהוסיפו לנו את זה הוא בשביל למלאות את החסרון שאין אנו נמצאים בארץ ישראל, כי הרי אם היינו נמצאים שם לא היינו צריכם לזה, ולכן אם נתנו לנו את זה למלאות את החסרון של ארץ ישרץ ישראל, אזי בוודאי ראוי שירגישו בו טעם ארץ ישראל.

ובאמת ידוע אשר הצדיק הקדוש החוזה מלובלין זי"ע רצה לעקור מחוץ לארץ ולעלות לארץ ישראל, וכמעט שכבר עשה את זה, אבל אחר כך בא לו על דעתו את ענין היום טוב שני של גליות הזה, ושיהיה חייב לוותר על היום טוב שני של גליות, ולא יהיה לו כי אם יום אחד של חג, אזי שינה את דעתו ולא עלה לארץ ישראל. כי לא רצה לוותר על המתנה הזאת שיש לנו בחוץ לארץ עוד יום אחד של יום טוב.

והנה מובא בזוהר הקדוש (נח סד:) **וּבְעוֹד דְּאִיהוּ בִּלְחוֹדוֹי עִם מַלְכָּא שָׁאִיל לֵיהּ כָּל צָרְכּוֹי וְיָהִיב לֵיהּ**; שביום שמיני עצרת שהאדם נמצא לבד עם

המלך, יכול לבקש מהמלך כל מה שצריך, והקדוש ברוך הוא נותן לו את בקשתו.

עכשיו נשאלת השאלה כשיש לך הזדמנות לבקש מהמלך כל מה שאתה רוצה, מה היית מבקש? כל אחד עושה את החשבונות שלו מה הוא היה מבקש, אחד אומר, שהוא היה מבקש כסף, אחד זהב, וכן הלאה, אבל מי שהוא חכם הוא מבקש מהמלך "אנא ממך תן לי שאוכל להכנס אצלך תמיד, שיהיה לי אישור להכנס אליך כל השנה כמו עכשיו, ולבקש את כל צורכי" ולכן מי שיש לו שכל מנצל את ההזדמנות הזאת ומבקש מהמלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שיזכה להכנס ולבקש ממנו כל השנה מה שצריך ושיקבל תפילתו כמו היום בחג שמיני עצרת.

על כל פנים, עיקר עבודתינו ביום שמיני עצרת הוא להכין את עצמינו עם שקיות מלאים אוצרות בשביל כל השנה, כדי שלא יאבַד לנו כל השפע, ואנו אוספים את כל ההשפעות והאורות של כל החג וכל הזמנים הקדושים, מהתחלת ימי אלול הקדושים שהם ימי תשובה שאז עלה משה למרום, וכן אחר כך שנסעו על ראש השנה לאומאן, ועבר עלינו שני ימים קדושים של ראש השנה, עם המצוות השייכים אליה, תקיעת שופר וכו', וכן עשרת ימי תשובה, יום כיפור, וד' ימים שבין יום כיפור לסוכות, המכוונים נגד ד' אותיות של שם הוי"ה, עד חג הסוכות, ועכשיו אנו עומדים בשמיני עצרת שעושים את ה"עצירה", כמו שרואים בשלטים כשרוצים שרכב יעצור כותבים 'עצור', כמו כן הוא שמיני עצרת שנעשה לו עצירה, וזה הכל בכדי

שיעלה יותר למעלה, כי הלשון שמיני ׳עצרת׳ הוא לשון עצירה, שהאדם עוצר, ואוסף את כל האורות שלו לתוך כספת, כמו שרואים אנשים שיש להם בבנק כספת שהוא מכניס לתוכה את כל החפצים היקרים שלו, שיהיו שמורים, ונועלים אותו עם מנעול, כמו כן הוא ענין שמיני עצרת, שעוצרים, ואוספים את כל האורות לתוך הכספת שלנו, שיהיו שמורים ומצויים תחת ידינו לעת הצורך לכל אורך השנה, ומתי שנצטרך לזכויות האלו נוכל להשתמש בהם וליהנות מהם.

ובאמת כך הוא הסדר תמיד, שלפני שמכינים את עצמו לאיזה דבר גדול צריכים לעצור מקודם, ואחר כך לוקחים ואוספים את כל הכוחות ועולים מעלה מעלה, וכן רואים אצל המטוס, שלפני שטס למעלה הוא עוצר לגמרי, ואחר כך לוקח את כל הכוחות שלו ומתחיל לעוף עם כל הכוחות ללמעלה. כי מקודם הוא נוסע קצת לאט, ומסתובב וכו׳, אבל ממש לפני שעומד לטוס למעלה הוא עוצר לגמרי, ומקבץ את כל כוחותיו ונתעלה ועולה מעלה מעלה, וזה סימן ידוע, כידוע.

וכמו כן הוא ענין שמיני עצרת שעוצרים לרגע ואוספים את כל הקדושות של כל ימי החגים הקדושים שעברו עלינו לטובה, ולוקחים את זה לשמירה לתוך הכספת שלנו שנוכל להשתמש בהם על כל השנה הבאה עלינו לטובה.

וכן ׳עצרת׳ הוא מלשון אחדות, כי דייקא על ידי שתלמידי הצדיק מחזיקים את עצמם באחדות על ידי זה זוכים לקבל כל ההשפעות והאורות שיוכלו להחזיק מעמד בכל המצבים שרק עוברים עליו, וזה גם מה

שמתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" דייקא ב'שמיני עצרת', כי "משיב הרוח" הפירוש הוא מה שהצדיק מחזק בשבעה משיבי טעם את הנשמות שנפלו (עיין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ה'); וזה זוכים על ידי שעושים 'עצרת' יַחַד, היינו שאוחזים את עצמינו באחדות.

והנה שמעתי פעם איזה רב שפירש 'משיב הרוח' שמבריחים את הרוחניות, 'ומוריד הגשם', ומורידים את הגשמיות.

אבל האמת אגיד לכם, שאיני מבין את פירושו, כי הרי מה הוא רוצה להשמיענו בזה? האם הוא רוצה לומר שאין יותר רוחניות? או אולי הוא רוצה לשבור את האנשים ולומר להם שהם חוזרים עכשיו לגשמיות?

אלא מה שכן אפשר לפרש לפי עניות דעתי, הוא: 'משיב הרוח' שמשיבים את הרוחניות, 'ומוריד הגשם' היינו שמורידים את הרוחניות לתוך הגשמיות, שגם הגשמיות נעשים מלאים ברוחניות, והכוונה הוא שהאדם יכניס בדעתו את הידיעה הזאת שכל גשמיותו הוא חתיכת רוחניות, והוא יכול לחזק את עצמו בתוך גשמיותו בשבעה משיבי טעם, עם כל הרוחניות ששאב בימים אלו לכל אורך השנה.

וזהו הלשון 'עצרת' שהוא האותיות 'עֵת צַר', כי הרבה פעמים בא לאדם עת צר, ויש לו צמצום גדול, והוא מרגיש את עצמו כולו בגשמיות וכו', ואינו יודע איך לשית עצות לנפשו מה לעשות לעצמו, ואיפה הוא אוחז בעולם, לכן הוא צריך עכשיו בעצרת לאסוף לעצמו את כל הכוחות והחיזוק

והקדושה שאסף לעצמו בימים הקדושים האלו, שיהיה מוכן לו לעת הצר, ועת הצורך, שיוכל להחזיק מעמד על ידי זה כל השנה.

ומה שעושים מסיבת נעילת החג, הוא הענין שעושים לעצמינו עכשיו חשבון הנפש על מה שזכינו להכניס בנו כל ימי החגים הקדושים, ושהאורות והמצוות של כל ימי החגים הקדושים יִלַּוּוּ אותנו לכל אורך השנה, לכן עושים סעודת נעילת החג, ושמים 'מנעול', שהוא מלשון 'נעילה', וסוגרים את כל ההשפעות אצלינו שיהיו שמורים היטב בשבילנו לכל השנה.

השם יתברך יזכינו לחיות כל השנה עם רוחניות בתוך החיים הגשמיים שלנו, ושניקח אתנו את כל האורות של ימי החג לכל אורך השנה, שנתחזק בתשובה, תפלה, וצדקה, ולימוד התורה הקדושה, ושמחת התורה, כל השנה, אמן.